

ПРАВИЛНИК

за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи

(Приет с ПМС № 18 от 23.01.1998 г., обн., ДВ, бр. 13 от 3.02.1998 г., в сила от 3.02.1998 г., изм., бр. 3 от 11.01.2000 г., в сила от 29.12.1999 г., бр. 22 от 9.03.2001 г., в сила от 9.03.2001 г., изм. и доп., бр. 15 от 14.02.2003 г., изм., бр. 48 от 13.06.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., отм., бр. 40 от 18.05.2007 г., в сила от 18.05.2007 г.)

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С правилника се уреждат организацията, основните функции и задачите на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, търговските дружества и едноличните търговци за недопускане, намаляване и ликвидиране на последствията при възникване на бедствия, аварии и катастрофи в мирно време.

(2) По смисъла на правилника търговски дружества и еднолични търговци са тези, които работят с рискови вещества и материали, извършват дейност в рискови условия или създават потенциална опасност за работниците, служителите, населението и околната среда.

Чл. 2. Основни функции по смисъла на чл. 1, ал. 1 са:

1. извършване на превантивна дейност за недопускане и намаляване на вредните последствия при възникване на бедствия, аварии и катастрофи;

2. създаване на организация, подготовка на органи за ръководство, сили и средства, поддържането им в готовност и провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи;

3. обучение на населението за поведение и действие при възникване на бедствия, аварии и катастрофи;

4. събиране, обработване, обмен и разпространяване на информация за съществуващите потенциални опасности, за възникването на бедствия, аварии и катастрофи и за последствията от тях, за способите, формиранията и средствата за ликвидирането им.

Чл. 3. Разпоредбите на правилника се прилагат съобразно структурата и задачите на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, търговските дружества, предприятията на едноличните търговци и на Българския Червен кръст.

Глава втора

ОРГАНИЗАЦИЯ И ЗАДАЧИ

Раздел I

Органи за ръководство

Чл. 4. Организацията, ръководството, координацията и контролът на дейността по недопускане, намаляване и ликвидиране на последствията при възникване на бедствия, аварии и катастрофи се осъществяват от Министерския съвет, от министерствата, ведомствата и органите на местното самоуправление и местната администрация, от търговските дружества и едноличните търговци според тяхната компетентност.

Чл. 5. (1) Общото ръководство на дейността по чл. 4 се осъществява от Министерския съвет.

(2) Създава Постоянна комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи към Министерския съвет, наричана по-нататък „постоянната комисия”. Поименният състав на постоянната комисия се определя със заповед на министър-председателя.

ОРГАНИЗАЦИЯ И ЗАДАЧИ

(3) (Изм. - ДВ, бр. 3 от 2000 г.) Председател на постоянната комисия е министър.

(4) Членове на постоянната комисия са ръководители или заместник-ръководители на министерства и ведомства, имащи отношение към нейните функции. При необходимост се привличат и други длъжностни лица.

(5) Дейността на постоянната комисия се подпомага от щаб, ръководен от секретаря на постоянната комисия към Министерския съвет. Съставът на щаба включва представители на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии, на министерствата и ведомствата, представени в нея, и се определя със заповед на председателя на комисията.

Чл. 6. Решенията на постоянната комисия в рамките на нейната компетентност се вземат с обикновено мнозинство и са задължителни за министерствата, ведомствата, органите на местното самоуправление и местната администрация, за търговските дружества и едноличните търговци.

Чл. 7. Председателят, а в негово отсъствие заместник-председателят на постоянната комисия ръководи цялостната дейност на комисията, а при възникване на бедствия, аварии и катастрофи докладва в Министерския съвет за обстановката и за проведените спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, предлага допълнителни мерки за ликвидиране на последствията и организира тяхното изпълнение.

Чл. 8. Секретарят на постоянната комисия:

1. организира работата на щаба на комисията;
2. отчита изпълнението на задачите;
3. организира събирането на информация за възникналите в страната бедствия, аварии и катастрофи, нейното обработване и своевременно предоставяне в държавните органи.

Чл. 9. Членовете на постоянната комисия осъществяват координация между комисията и министерствата и ведомствата, които представляват.

Чл. 10. Постоянната комисия изпълнява следните основни задачи:

1. анализира готовността на страната за предотвратяване и ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи, приема и организира изпълнението на програми, планове и мерки за нейното повишаване;
2. организира научноизследователската работа по проблемите на защитата на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи;
3. организира и провежда превантивна дейност за предотвратяване и намаляване на вредните последствия от бедствия, аварии и катастрофи;
4. ръководи, координира и контролира подготовката, организацията, готовността и провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи;
5. разработва и внася за разглеждане от Министерския съвет проекти на нормативни актове по защитата на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи;
6. приема и прилага единна методика за картотекиране на потенциално опасните обекти на националното стопанство;
7. организира обучението на органите за ръководство, формиранията и населението за начините на поведение и действие при бедствия, аварии и катастрофи;
8. организира привеждането в готовност на постоянните комисии, щабове и формирания с цел проверка;
9. събира информация за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, информира държавните органи и населението за създадената обстановка, за нейното прогнозирано развитие, вероятните последствия и предприетите мерки за ликвидирането им и начините за поведение и действие;
10. информира посредством вербални ноти, връчени чрез управление „Държавен протокол” на Министерството на външните работи, дипломатическите представителства,

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА ПО ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

акредитирани в Република България, за създалата се обстановка и препоръчва мероприятия за защита на чуждите граждани, пребиваващи в страната;

11. подготвя предложение от името на Министерския съвет до Президента на Република България за частична военна мобилизация при възникване на бедствия, аварии и катастрофи;

12. изготвя предложение до Министерския съвет за включване в държавния бюджет на финансови средства за изпълнение на задачите по защитата на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи;

13. взема решения за разходване и осъществява контрол на целевите средства от бюджета, помощи и други източници на финансиране за превантивната дейност, научноизследователската работа, организацията, подготовката на органите и формиранията и ликвидирането на последствията от бедствия, аварии и катастрофи;

14. оказва помощ и контролира дейността на министерствата, ведомствата, органите на местното самоуправление и местната администрация, търговските дружества и едноличните търговци за защита на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи;

15. изпълнява функции и задачи по международната дейност, свързани със защитата на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи, делегирани ѝ от Министерския съвет;

16. прави предложения пред Министерския съвет за искане на помощ от международни организации и други държави и организира нейното използване;

17. участва при определянето на количеството и вида на формиранията за оказване на помощ при искане от международни организации и други държави.

Чл. 11. Постоянната комисия осъществява своите управленски функции чрез Националния център за управление при кризисни ситуации, който се създава в щаба на комисията и включва представители на министерствата и централните ведомства.

Чл. 12. (1) Към постоянната комисия се създават Научно-координационен съвет и експертни съвети към него като специализирани нещатни доброволни органи за подпомагане на дейността ѝ по превантивната и научноизследователската работа при защита на населението и националното стопанство, за оценка на обстановката при възникване на бедствия, аварии и катастрофи и за определяне на способите и средствата за ликвидиране на последствията от тях.

(2) Съставът на Научно-координационния съвет и на експертните съвети се определя със заповед на председателя на постоянната комисия.

(3) Научно-координационният съвет и експертните съвети изпълняват следните основни задачи:

1. подпомагат постоянната комисия при провеждането на превантивна дейност за недопускане възникването и намаляване на вредните последствия от бедствия, аварии и катастрофи;

2. организират, ръководят и контролират разработването на дългосрочни прогнози за възникване на бедствия и катастрофи, както и други практико-приложни теми по защита на населението и националното стопанство;

3. изготвят експертни оценки за създадената обстановка и за последствията при възникване на бедствия, аварии и катастрофи и предложения за способите и средствата за ликвидирането им;

4. участват при разработването на анализа за състоянието на страната за действия по предотвратяване и ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи и на проекти, програми и мерки за повишаване на готовността за защита на населението и националното стопанство;

ОРГАНИЗАЦИЯ И ЗАДАЧИ

5. организират научно-практически конференции, симпозиуми, семинари и други по проблемите на защитата на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи.

Чл. 13. Устройството и дейността на Научно-координационния съвет и на експертните съвети се уреждат с правилник, приет от постоянната комисия към Министерския съвет.

Чл. 14. (1) В определените от постоянната комисия към Министерския съвет министерства и ведомства се създават постоянни комисии за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи. Председатели на комисиите са ръководители (заместник-ръководители) на съответните министерства или ведомства. В търговските дружества и в предприятията на едноличните търговци по преценка и със заповед на председателя на областната комисия се възлага създаването на организация за изпълнение на задачите по чл. 15 .

(2) Съставът на постоянните комисии се определя със заповед на съответния министър (ръководител). В състава се включват началниците на управления (отдели) на министерствата, ведомствата и подведомствените им органи, изпълняващи функции по защитата.

(3) Оперативната работа на комисиите се подпомага от щаб, назначен със заповед на председателя на комисията. За секретар на комисията и началник на щаба се назначава началник на отдел (специалист) по отбранително-мобилизационна подготовка или друго определено със заповед на председателя на комисията лице. В състава на щаба се включват специалисти от управленията (отделите) на министерствата, ведомствата и подведомствените им органи, представени в съответните комисии.

(4) Постоянните комисии подпомагат дейността на ръководителите на съответните министерства, ведомства, търговски дружества и еднолични търговци по защита на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи.

Чл. 15. Постоянните комисии по чл. 14, ал. 1 изпълняват следните основни задачи:

1. анализират състоянието и готовността на подведомствените им структури и на съответните търговски дружества и предприятия на еднолични търговци за участие по предотвратяване и ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи, разработват програми, планове и мерки за повишаване на готовността им;

2. организират в отрасъла научноизследователската работа по проблемите на защитата на населението и обектите от националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи;

3. организират и провеждат превантивна дейност за предотвратяване и намаляване на вредните последствия от бедствия, аварии и катастрофи;

4. създават и поддържат в готовност средства за оповестяване, колективни и индивидуални средства за защита на работниците и служителите;

5. създават и поддържат в готовност средства за оповестяване на населението в застрашените райони;

6. планират, организират, ръководят и контролират предоставянето и участието на формирания и средства в спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи по искане на постоянната комисия към Министерския съвет, на областните и общинските постоянни комисии;

7. организират обучението на ръководния състав, на формиранията, работниците и служителите;

8. организират привеждането в готовност на подчинените им комисии, щабове и формирания с цел проверка;

9. събират информация за възникналите бедствия, аварии и катастрофи в подведомствените им структури и своевременно информират постоянната комисия към Министерския съвет, областните и общинските постоянни комисии, на чиято територия се намират обектите и застрашеното население, за създалата се обстановка, за предприетите

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА ПО ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

мерки за ликвидиране на последствията и за начина за поведение и действие и заявяват необходимата им помощ;

10. разработват и предлагат за утвърждаване от ръководителя на ведомството (обекта) ведомствени нормативни документи по защитата на населението и обектите от националното стопанство в отрасъла;

11. ежегодно планират необходимите финансови средства за изпълнение на задачите по защитата за включването им целево в бюджетите на ведомствата, търговските дружества и едноличните търговци;

12. оказват помощ и осъществяват контрол за изпълнение на задачите по защитата от подведомствените им структури и от съответните търговски дружества и еднолични търговци.

Чл. 16. (1) В областите и общините се създават постоянни комисии за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи. Председатели на комисиите са областните управители и кметовете.

(2) Съставът на постоянните комисии се определя със заповед на областния управител, съответно на кмета. В състава се включват началници на управления (отдели) от съответната администрация, началници на поделения или подчинени структури на министерствата и ведомствата от областта, региона или общината, изпълняващи функции по защитата.

(3) Оперативната работа на постоянните комисии се подпомага от щаб, назначен със заповед на председателя на комисията. За секретар на постоянната комисия и началник на щаба се назначава началник на отдел (специалист) по гражданска защита. В състава на щаба се включват специалисти от управленията (отделите) на областната, съответно местната, администрация, от поделенията или подчинените структури на министерствата и ведомствата от областта, региона или общината, изпълняващи функции по защитата и представени в комисията.

(4) Постоянните комисии подпомагат дейността на областните управители и кметовете в цялостната им дейност за изпълнение на техните функции и задачи по защита на населението и обектите от националното стопанство в областта и общината при бедствия, аварии и катастрофи.

Чл. 17. Ръководителите на местната администрация изграждат постоянни комисии и щабове към тях в районите на големите градове и в кметствата в общините.

Чл. 18. (1) Постоянните комисии към областите и общините изпълняват следните основни задачи:

1. анализират състоянието и готовността на съответните търговски дружества и предприятията на еднолични търговци за предотвратяване и ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи в областите и общините и разработват програми, планове и мерки за повишаване на тяхната готовност; извадка от програмите и плановете изпращат в съответното отраслово министерство или ведомство;

2. организират и провеждат превантивна дейност за предотвратяване и намаляване на вредните последствия от бедствия, аварии и катастрофи;

3. създават и поддържат в готовност органи за ръководство и формирания за изпълнение на мероприятията по защитата;

4. организират привеждането в готовност на подчинените им комисии, щабове и формирания с цел проверка;

5. планират, организират, ръководят, координират и контролират предоставянето и участието на формирания и средства в спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи;

6. събират информация за възникналите бедствия, аварии и катастрофи в областта и общината и информират постоянната комисия към Министерския съвет и застрашеното

ОРГАНИЗАЦИЯ И ЗАДАЧИ

население за създалата се обстановка, за предприетите мерки за ликвидиране на последствията и за начините на поведение и действие;

7. осигуряват и поддържат в готовност средствата за оповестяване, за колективна и индивидуална защита на населението от областта и общината;

8. (изм. - ДВ, бр. 22 от 2001 г.) осигуряват и поддържат необходимата материална база на органите и формиранията на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии за осъществяване на функциите им;

9. планират средства в годишните си бюджети за изпълнение на мероприятията по защитата;

10. осъществяват контрол върху дейността на търговските дружества и едноличните търговци и предприемат мерки за повишаване на тяхната безопасност и за санкциониране на нарушителите; информация за констатираните нередности, за предприетите мерки и за наложените санкции изпращат в съответните отраслови министерства и ведомства;

11. оказват помощ и контрол по изпълнението на задачите по защитата на населението и обектите от националното стопанство на територията на областта, съответно на общината;

12. подпомагат работата на териториалните органи на централните ведомства.

(2) Решенията на постоянните комисии в рамките на тяхната компетентност се вземат с обикновено мнозинство и са задължителни за подчинените им органи на местната администрация, за съответните търговски дружества, еднолични търговци и гражданите на територията на областта и общината.

Чл. 19. Постоянните комисии разработват следните документи:

1. годишен план за работата на постоянната комисия, в който се включват задачи и мероприятия, осигуряващи изпълнението на функциите им по защитата на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи;

2. планове за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи, както следва:

а) постоянната комисия към Министерския съвет разработва и съгласува с министерствата и ведомствата национален план, който се утвърждава от министър-председателя на Република България;

б) постоянните комисии към министерствата и ведомствата разработват свои планове за участие в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи, които се съгласуват с министъра на държавната политика при бедствия и аварии, утвърждават се от съответния им ръководител и са неразделна част (приложение) от националния план;

в) постоянните комисии при областите и общините разработват планове, които се утвърждават с решение на комисията в областта, съответно в общината; плановете на областите се съгласуват с министъра на държавната политика при бедствия и аварии, а на общините - с председателите на постоянните областни комисии;

г) търговските дружества и едноличните търговци разработват свои планове, които се съгласуват с председателите на областните, съответно на общинските, комисии, на чиято територия се намират, и се утвърждават от техните ръководители;

д) министърът на държавната политика при бедствия и аварии изпраща указания по планирането до постоянните комисии на министерствата и ведомствата за изработването на отрасловите им планове;

3. постоянните общински комисии разработват планове за взаимодействие с подразделенията на въоръжените сили на територията на общината при възникване на бедствия, аварии и катастрофи и за тяхното участие в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи; плановете се съгласуват с командирите на подразделения от въоръжените сили и се утвърждават от председателите на съответните общински комисии и от началниците на гарнизони;

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА ПО ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

4. плановете за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи се въвеждат в действие от председателите на постоянните комисии в рамките на тяхната компетентност.

Чл. 20. (1) Ръководството на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се осъществява от постоянните комисии, шабовете или от излъчени от техния състав оперативни групи от работни зали (места) и подвижни пунктове за управление.

(2) Работните зали (места) се изграждат в специално оборудвани и комуникационно осигурени помещения, снабдени с необходимата апаратура и технически средства за решаване на широк кръг от задачи, които биха възникнали в условията на бедствия, аварии и катастрофи.

(3) Работните зали (места) се оборудват със средства и материали за оперативна работа и се осигуряват условия за непрекъсната денонощна дейност, а подвижните пунктове за управление - допълнително и с апаратура за радиационно и химическо разузнаване.

Раздел II

Формирования за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи

Чл. 21. В провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи участват:

1. (изм. - ДВ, бр. 22 от 2001 г.) мирновременни формирования на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии;

2. невоенизирани формирования с общо назначение - на общините и обектите от националното стопанство, и със специално назначение - на министерствата, ведомствата, търговските дружества, едноличните търговци и Българския Червен кръст;

3. щатни професионални формирования на министерствата, ведомствата, търговските дружества и едноличните търговци; за търговските дружества от военнопromишления комплекс участието им се съгласува с органите за национална сигурност;

4. поделения (подразделения) на Българската армия, Министерството на вътрешните работи, Войските на Министерството на транспорта, Войските на Комитета по пощи и далекосъобщения, Строителните войски;

5. формирования от доброволци;

6. формирования на международни организации и на други държави, включително и военизирани.

Чл. 22. Силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи се привличат по следния ред:

1. при въвеждане в действие на плановете за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи и на плановете за взаимодействие (участие) на въоръжените сили при възникване на бедствия, аварии и катастрофи - от председателите на съответните постоянни комисии;

2. в случай че не се въвеждат в действие плановете по т. 1:

а) (изм. - ДВ, бр. 22 от 2001 г.) мирновременните формирования на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии - по решение на председателя на постоянната комисия към Министерския съвет или на министъра на държавната политика при бедствия и аварии;

б) (отм., предишна б. „в”, изм. - ДВ, бр. 22 от 2001 г.) невоенизирани формирования на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии с общо и специално

ДЕЙСТВИЯ НА ОРГАНИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И НА ФОРМИРОВАНИЯТА ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

назначение и щатните ведомствени формирования - по решение на председателите на постоянните комисии;

в) (предишна б. „г” - ДВ, бр. 22 от 2001 г.) поделенията на въоръжените сили - съгласно плановете за взаимодействие; поделенията, невключени в плановете за взаимодействие - по искане на председателите на постоянните комисии, след разрешение съответно на министъра на отбраната, началника на Генералния щаб на Българската армия, министъра (ръководителя) на съответното министерство или ведомство - непосредствен ръководител на поделенията;

г) (предишна б. „д” - ДВ, бр. 22 от 2001 г.) формированията от доброволци - от министъра на държавната политика при бедствия и аварии и от председателите на постоянните комисии съгласно плановете;

д) (предишна б. „е” - ДВ, бр. 22 от 2001 г.) формированията на международни организации и на други държави - по предложение на председателя на Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи с решение на Министерския съвет, а военизираните - с акт на Народното събрание.

Чл. 23. По решение на председателите на постоянните комисии може да се привлече за оказване на активна помощ и население от района в зоната на бедствието, както и от съседни и други райони. Те организират неговата подготовка за действие и всестранното му осигуряване.

Глава трета ДЕЙСТВИЯ НА ОРГАНИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И НА ФОРМИРОВАНИЯТА ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

Раздел I

Обявяване на бедствено положение

Чл. 24. (1) Бедствено положение на територията на цялата страна или на част от нея се обявява с решение на Министерския съвет по предложение на председателя на постоянната комисия към Министерския съвет.

(2) Бедствено положение на част от територията на страната се обявява:

1. от председателя на постоянната областна комисия по решение на комисията, когато зоната на бедствено положение обхваща територията на повече от една община от областта;

2. от председателя на постоянната общинска комисия по решение на комисията, когато зоната на бедствено положение обхваща цялата или част от територията на общината.

Раздел II

Провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи

Чл. 25. (1) Оповестяването и привеждането в готовност на органите за управление и силите за възникналите бедствия, аварии и катастрофи се извършват по решение на председателите на комисии в съответствие с техните правомощия и разработените планове.

(2) Оповестяването по ал. 1 се извършва чрез дежурните длъжностни лица със сигнала „БЕДСТВИЕ”, а за поделенията от Българската армия - със сигнала „АВАРИЯ”.

(3) След привеждането в готовност председателите на постоянните комисии докладват незабавно в щаба на постоянната комисия към Министерския съвет.

(4) Населението се оповестява за възникналите бедствия, аварии и катастрофи по решение на председателя на съответната постоянна комисия чрез дежурните длъжностни лица по установените сигнали на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии.

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА ПО ПРЕДОТВРЯТЯВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

Чл. 26. (1) Постоянните комисии организират своевременно събиране и обобщаване на информацията за възникналите бедствия, аварии и катастрофи, последствията от тях, мерките за ликвидирането им, за действията на органите за управление и формиранията и за поведението на населението и информират щаба на постоянната комисия към Министерския съвет.

(2) Отговорност за своевременното подаване на информацията и за нейната достоверност носят председателите на постоянните комисии.

(3) Информацията за възникналото бедствие, авария или катастрофа се подава незабавно от дежурните длъжностни лица по установения ред.

(4) Председателите на постоянните комисии организират непрекъснато подаване на информация до горестоящата комисия за вида и размера на бедствието, за прогнозираното развитие на аварията или катастрофата и за хода на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.

(5) След завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи постоянните комисии изпращат в щаба на постоянната комисия към Министерския съвет обобщени донесения за причините, характера и последствията от възникналите бедствия, аварии и катастрофи и за взетите мерки.

Чл. 27. При възникване на бедствия, аварии и катастрофи, когато са налице неизяснени обстоятелства относно причините за възникването им или при ликвидиране на последствията може да се направи основателно предположение за извършено престъпление, председателят на постоянната комисия, който ръководи спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, незабавно уведомява следствените органи и прокуратурата за образуване на предварително производство.

Чл. 28. (1) За нуждите на управлението на постоянните комисии служат Националната съобщителна система и ведомствените свързочни системи.

(2) Председателите на постоянните комисии ръководят дейността по организацията на свързките.

(3) Необходимите телефонни и телеграфни връзки за нуждите на постоянните комисии, органите и формиранията, извършващи спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се предоставят с абсолютно предимство.

(4) Комитетът по пощи и далекосъобщения чрез Националната съобщителна система осигурява предоставянето на преки свързочни канали между отделните постоянни комисии и до обектите от националното стопанство по разпореждане на щаба на постоянната комисия към Министерския съвет.

(5) Съставът, обслужващ функционирането на проводната свързка до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, се осигурява от Комитета по пощи и далекосъобщения и от другите ведомства.

(6) Използването на ведомствените свързочни системи се извършва по начин, който не затруднява изпълнението на основните им задачи.

(7) За нуждите на постоянните комисии и специализираните формирания се изграждат комуникационни системи за мобилна оперативна и аварийна свързка.

(8) Развитието на изградените и изграждането на нови комуникационни системи по ал. 7 се извършват след съгласуване с Министерството на държавната политика при бедствия и аварии.

(9) За поддържане готовността на свързките постоянната комисия към Министерския съвет ежегодно провежда планови тренировки за превключване на предоставените свързочни канали и обмен на информация.

(10) Провежданите разговори и предоставените телефонни и телеграфни канали и кабелни чифтове при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, както и при тренировките по ал. 9 не се заплащат.

ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

(11) Използването на радиолобителска система за връзка се допуска само в случаите на бедствия, аварии и катастрофи, когато връзките на Националната съобщителна система са прекъснати или липсват.

Чл. 29. Дейностите по защита на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи се финансират съответно от държавния и общинските бюджети, от приходи от собствена дейност и от предоставени дарения и помощи.

Чл. 30. Постоянните комисии създават резерв от материални средства, необходими за изпълнение на задачите по защита на населението и националното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи.

Чл. 31. (1) След завършване на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи участниците, работещи в условия, застрашаващи здравето, задължително преминават през медицински преглед. Здравословното им състояние се установява със заключение на лекарска консултативна комисия или трудово-експертна лекарска комисия.

(2) На лицата, получили увреждане на здравето в резултат на участието им в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, се изплаща обезщетение по реда, определен в нормативните актове.

Чл. 32. Председателите на постоянните комисии (началниците, командирите), които ръководят провеждането на спасителни работи, са длъжни да осигурят спазването на всички изисквания на нормативните актове, безопасни условия за работа и запазване на здравето и живота на населението и на личния състав, участващ в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

Глава четвърта

ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

Чл. 33. Превантивната дейност се планира и провежда по разработени от постоянните комисии програми и годишни планове.

Чл. 34. Постоянните комисии в рамките на своите компетенции картотекират потенциално опасните обекти от националното стопанство по единна методика, критерии и комплексна оценка на риска.

Чл. 35. (1) Председателите на постоянните комисии назначават специализирани комисии за обследване и контрол на потенциално опасните обекти от националното стопанство. В тях се включват представители на министерствата, ведомствата, областите и общините, държавните контролни и надзорни органи, научните звена, експерти и специалисти, имащи отношение към разглежданите проблеми.

(2) Специализираните комисии за обследване и контрол на потенциално опасните обекти се назначават със заповед на председателите на постоянните комисии за всеки конкретен случай. За проверките писмено се уведомява ръководителят на определения за проверка обект.

(3) Ръководителите на проверяваните обекти са длъжни да допускат безпрепятствено членовете на специализираните комисии за обследване и контрол на потенциално опасните обекти и да им оказват съдействие при изпълнение на служебните им задължения, свързани с целите на проверката. За извършване на проверка в търговските дружества от военнопromишления комплекс е необходим допуск по реда на режима.

(4) За резултатите от извършеното обследване и контрол специализираните комисии изготвят протоколи от проверката и ги връчват на ръководителите на проверяваните обекти.

(5) Предписанията от протоколите на специализираните комисии за обследване и контрол на потенциално опасните обекти са задължителни за проверяваните.

(6) За своята дейност специализираните комисии за обследване и контрол на потенциално опасните обекти се отчитат пред постоянните комисии.

**ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА ПО ПРЕДОТВРЯВАНЕ И
ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И
КАТАСТРОФИ**

Чл. 36. По искане на председателите на постоянните комисии ръководителите на дружествата, организациите и компетентните институции предоставят информация, свързана с рисковите фактори, и резултатите от превантивната дейност.

Глава пета

(Нова - ДВ, бр. 15 от 2003 г.)

**РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СРЕДСТВА ОТ РЕПУБЛИКАНСКИЯ
БЮДЖЕТ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА
ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ**

Чл. 36а. Одобрените със закона за държавния бюджет за съответната година средства за предотвратяване и ликвидиране на последиците от стихийни бедствия и крупни производствени аварии се предоставят за:

1. разплащане на спасителни и неотложни аварийни дейности за ограничаване и премахване на последиците от бедствия, аварии и катастрофи;
2. изграждане на инженерни съоръжения с цел предотвратяване на непосредствена опасност за живота на хората;
3. конструктивно укрепване на сгради и съоръжения - държавна или общинска собственост, засегнати от бедствия, аварии или катастрофи и освидетелствани като потенциално опасни, с наложени забрани или ограничения за ползване;
4. закупуване на строителни материали и осигуряване на строителни услуги за възстановяване на засегнати от бедствия, аварии или катастрофи законно построени и единствени жилищни имоти на граждани, както и на законно построени молитвени домове на регистрираните вероизповедания;
5. еднократно подпомагане в размер до 6 минимални работни заплати на доброволци, пострадали при участието си в извършването на неотложни аварийно-спасителни работи;
6. изпълнение на неотложни програми на постоянната комисия за повишаване на готовността за предотвратяване и ликвидиране на последиците от бедствия, аварии и катастрофи;
7. контролни проверки по изпълнението на решенията на постоянната комисия;
8. други дейности - при условия и по ред, определени със закон.

Чл. 36б. (1) Средствата по чл. 36а се предоставят на бюджетните предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за счетоводството за изпълнение на функциите им по предотвратяване и ликвидиране на последиците при бедствия, аварии и катастрофи, както и на възложените им дейности по чл. 36а, т. 6 и 7 .

(2) За предоставяне на средства се подава заявление до постоянната комисия, както следва:

1. в случаите по чл. 36а, т. 1, 2 и 3 - от ръководителите на министерства и ведомства относно държавни имоти, предоставени им за управление;
2. в случаите по чл. 36а, т. 1, 2 и 3 - от областните управители относно държавни имоти на територията на съответната област;
3. в случаите по чл. 36а, т. 1, 2 и 3 - от кметовете на общини относно имоти - общинска собственост;
4. в случаите по т. 4 и 5 - от кметовете на общини.

Чл. 36в. (1) Заявлението по чл. 36б, ал. 2 се подава в срок 3 месеца от датата на събитието, отразена в информацията на щаба на постоянната комисия.

(2) Кметовете на общините подават заявленията чрез съответните областни управители, които в срок 30 дни изпращат заявлението и становище по него.

(3) Към заявлението се прилагат съответните документи, утвърдени с решение на постоянната комисия.

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 36г. (1) Отчитането на предоставените средства се извършва в съответствие с указанията на министъра на финансите и решенията на постоянната комисия.

(2) При етапно финансиране на неотложни аварийно-възстановителни работи предоставянето на допълнителни средства за следващ етап се извършва след представянето на отчети за извършените разходи в постоянната комисия и в Министерството на финансите.

(3) Прехвърляне на средства от един обект на друг се допуска само след решение на постоянната комисия по искане на органите по чл. 36б .

Чл. 36д. Областните управители упражняват контрол за законосъобразността на действията на органите по чл. 36б, ал. 2, т. 3 и 4 по изпълнението на решенията на постоянната комисия.

Глава шеста

(Предишна глава пета - ДВ, бр. 15 от 2003 г.)

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 37. Който умишлено или по непредпазливост наруши разпоредбите на правилника или издадените въз основа на него разпореждания се наказва съгласно разпоредбите на чл. 31 и 32 от Закона за административните нарушения и наказания, ако не подлежи на по-тежко наказание по друг закон.

Чл. 38. Нарушенията се установяват с актове, съставени от секретарите на постоянните комисии или от определени от председателите на комисиите длъжностни лица.

Чл. 39. Наказателните постановления се издават от ръководителите на министерствата и ведомствата, от министъра на държавната политика при бедствия и аварии, от областните управители и кметовете.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на правилника:

1. „Бедствено положение” е особено състояние вследствие на възникнало природно бедствие, авария или катастрофа с трайни последици, засягащи част от територията (области, общини) или цялата страна, изискващо прилагането на специални мерки за определен период, имащи за цел провеждане на мероприятия за намаляване на загубите и ликвидиране на последствията.

2. „Бедствие” е всяко природно явление, като земетресение, наводнение, свличане на земни пластове, бури, снежни виелици, лавини, специфични пожари, продължителни суши и епидемии; радиационно, химическо и бактериологично заразяване, когато са причинени жертви и тежки щети на собствеността или са застрашени здравето и животът на населението.

3. „Авария” е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати, съпроводена със спиране или сериозно нарушаване на технологичния процес, с взривове, образуване на пожари, замърсяване на околната среда, разрушения, жертви или заплахи за живота и здравето на населението.

4. „Катастрофа” е внезапно събитие, съпроводено с тежки последствия, жертви, наранявания, разрушения и повреди, които причиняват загуби, налагащи незабавна локализационна, спасителна и непосредствена възстановителна намеса в широк мащаб.

5. „Зона на бедствено положение” е територията, на която са се проявили резултатите от възникналото бедствие, авария или катастрофа и се прилагат мерки за намаляване на загубите и за ликвидиране на последствията.

6. „Ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи” са спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, насочени към спасяване на живота и опазване здравето на хората, намаляване размерите на щетите на околната среда и

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА ПО ПРЕДОТВРЯТЯВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

на материалните загуби, а така също локализиране на зоните на бедствено положение и прекратяване действието на характерните за тях опасни фактори.

7. „Рискови обекти” са тези, които съхраняват, използват за суровини, преработват, произвеждат или превозват силно токсични, патогенни, радиоактивни, пожароопасни и взривоопасни вещества и субстанции или извършват дейности в условия, представляващи потенциална опасност за работниците, служителите, населението и околната среда.

8. „Рискови вещества и материали” са тези, чието производство, превозване, съхранение, употреба или изхвърляне може да увреди или да създаде опасност за човешкото здраве и живот и за околната среда.

9. „Индивидуални средства за защита” са средствата, предназначени за предпазване на дихателните органи, очите и кожата от отровни и радиоактивни вещества, пари и аерозоли от високи температури и изгаряния, от взривове и други механични въздействия.

10. „Колективни средства за защита” са средствата, предназначени за осигуряване на жизнена среда за група хора за определено време при бедствия, аварии и катастрофи в обектите на националното стопанство, причиняващи смърт или заплашващи живота на хората, замърсяване на околната среда - въздуха, водата, земята, продуктите и другите материални средства.

11. „Превантивна дейност” е комплекс от мероприятия, свързани с изследване и оценка на риска, разработване и реализиране на програми и мерки за предотвратяване и/или намаляване на вредните последици върху здравето и живота на хората, околната среда и националното стопанство от въздействието на природни и техногенни фактори, предизвикани от бедствия, аварии и катастрофи.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Правилникът се издава на основание чл. 2 от Закона за подпомагане при обществени бедствия .

§ 3. Изпълнението на правилника се възлага на председателя на Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи към Министерския съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 53 на Министерския съвет от 2 март 2001 г. за преобразуване на служба „Гражданска защита на Република България” в Държавна агенция „Гражданска защита” и за приемане на Устройствен правилник на Държавната агенция „Гражданска защита” (ДВ, бр. 22 от 2001 г., в сила от 9.03.2001 г.)

§ 4. В Правилника за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи, приет с Постановление № 18 на Министерския съвет от 1998 г. (обн., ДВ, бр. 13 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 3 от 2000 г.), се правят следните изменения:

...

4. Навсякъде в правилника думите „Гражданската защита на Република България” се заменят с „Държавната агенция „Гражданска защита”, а думите „началникът на Гражданската защита на Република България” и „началника на Гражданската защита на Република България” се заменят съответно с „председателят на Държавната агенция „Гражданска защита” и „председателя на Държавната агенция „Гражданска защита”.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Постановление № 137 на Министерския съвет от 2 юни 2006 г. за приемане
на Устройствен правилник на Министерството на държавната политика
при бедствия и аварии
(ДВ, бр. 48 от 2006 г., в сила от 1.07.2006 г.)**

...

§ 5. Навсякъде в Правилника за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи, приет с Постановление № 18 на Министерския съвет от 1998 г. (обн., ДВ, бр. 13 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 3 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г. и бр. 15 от 2003 г.), думите „Държавната агенция „Гражданска защита“ се заменят с „Министерството на държавната политика при бедствия и аварии“, а думите „председателят на Държавната агенция „Гражданска защита“ и „председателя на Държавната агенция „Гражданска защита“ се заменят съответно с „министърът на държавната политика при бедствия и аварии“ и „министъра на държавната политика при бедствия и аварии“.

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Постановление № 106 на Министерския съвет от 8 май 2007 г. за приемане
на Правилник за организацията и дейността на Междуведомствената
комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет
(ДВ, бр. 40 от 2007 г., в сила от 18.05.2007 г.)**

§ 1. (1) Отменя се Правилникът за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи, приет с Постановление № 18 на Министерския съвет от 1998 г. (обн., ДВ, бр. 13 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 3 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 15 от 2003 г. и бр. 48 от 2006 г.).

...

§ 2. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.